

Position Paper

UPV in de Circulaire Economie

15 JANUARI 2024

BRBS Recycling

Opgesteld door: Otto Friebe

Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid in de Circulaire Economie

Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid

Op 1 januari 2024 zijn er 7 wettelijke UPV's in Nederland in werking. Aanvullend hierop zijn er nog 3 vrijwillige en 3 financiële UPV's van kracht. Rond de eeuwwisseling bestond de UPV zoals deze heden ten dage ingericht is nog niet, maar waren er al wel een aantal convenanten (bijvoorbeeld het convenant verpakkingen) in werking die met de toenmalige producentenorganisaties (NVMP, ARN, SVM-PACT) zijn opgesteld. Met ingang van 2021 spreken we van Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, dit als gevolg van het Besluit regeling voor uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die na ingang van de datum waarop de Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen in werking trad.

De wettelijke UPV's zoals die op dit moment gelden zijn in veel gevallen "in ontwikkeling". Werd er in aanvang nog vooral gestuurd op inzameling en recycling van producten, tegenwoordig wordt er ook gekeken naar materiaalgebruik, repareerbaarheid en hergebruik. Met deze parameters zijn de partijen die vertegenwoordigd zijn in de betreffende UPV al aardig op weg in hun transitie van een lineaire aanpak naar een circulair ingerichte UPV.

ONDERSTAANDE UPV'S ZIJN OP DIT MOMENT IN WERKING		
WETTELIJK:	VRIJWILLIG:	FINANCIEEL:
AUTOBANDEN	PAPIER/KARTON	TABAKSWAREN
AUTO'S	VLAAGLAS	BALLONNEN
MATRASSEN	CONSUMENTEN MATRASSEN	NATTE DOEKJES
VERPAKKINGEN		
TEXTIEL		
DRAAGBARE BATTERIJEN		
ELEKTRISCHE EN ELEKTRONISCHE APPARATUUR		

Het onderdeel dat nog ontbreekt in de ketenafspraken en in de ontwikkeling naar echt circulaire productketens is de verplichting tot het verplicht toepassen door het producerend bedrijfsleven van het recycalaat dat na inzameling en be- en verwerkingstappen is gefabriceerd door recyclers.

Dit heeft een vijftal positieve effecten:

1. Er wordt minder primaire grondstof gebruikt;
2. Er wordt beter materiaal gebruikt bij de productie van nieuwe artikelen;
3. Producten worden ontworpen voor circulariteit;
4. Sorteerdiers en recyclers hebben gegarandeerde afzet voor recycalaat en worden hierdoor meer gemotiveerd om door te sorteren waardoor de hoeveelheid te verbranden residu afneemt;
5. Er ontstaat een gezamenlijk belang in de gehele keten.

Hiermee wordt de huidige insteek van de in gebruik zijnde UPV-systemen getransformeerd van een afgekochte verantwoordelijkheid naar een circulair model, waarbij producenten en importeurs samen met recyclers daadwerkelijk hun rol en verantwoordelijk nemen in de gehele keten.

Maatregel tot verplicht retour nemen van recycklaat binnen een UPV

BRBS Recycling is een fervent voorstander van een maatregel binnen de UPV-systemen die producenten verplicht tot het toepassen van een percentage recycklaat dat in relatie staat tot de hoeveelheid die door de betreffende productketen op de markt is gebracht.

Positieve effecten van de maatregel:

Deze maatregel maakt de UPV meer circulair en voorkomt verlies van waardevolle grondstoffen. De positieve effecten die BRBS Recycling voor ogen heeft zijn:

1. *Er wordt minder primaire grondstof gebruikt;*
De verplichte toepassing van het recycklaat afkomstig uit de eigen UPV-keten dwingt producenten om het aandeel primair af te bouwen aangezien zij anders met grote hoeveelheden recycklaat blijven zitten;
2. *Er wordt beter materiaal gebruikt bij de productie van nieuwe artikelen;*
Grondstoffen die na recycling niet goed meer ingezet kunnen worden zijn geproduceerd volgens lineaire principes. Producten gemaakt van goede grondstoffen zijn voor nagenoeg 100% recyclebaar en als recycklaat inzetbaar;
3. *Producten worden ontworpen voor circulariteit;*
Circulariteit draait niet alleen om recycling. Wanneer de materiaalkwaliteit van de producten verhoogd wordt zal herbruikbaarheid en repareerbaarheid toenemen. De levenscyclus wordt hiermee opgerekt waardoor recycling pas in een veel later stadium behoeft te geschieden;
4. *Sorteerders en recyclers hebben gegarandeerde afzet voor recycklaat en worden hierdoor meer gemotiveerd om te ontvangen en door te sorteren waardoor de hoeveelheid te verbranden residu afneemt;*
Met deze maatregel wordt vooruit gelopen op het verbod op verbranding van recyclebaar afval. Dit is alleen mogelijk indien de juiste prikkels aan de juiste ketenpartners worden gegeven. Een prikkel die voorziet in een gegarandeerde afzet van recycklaat motiveert sorteerders en recyclers om “meer uit het afval” te halen. Een solide afzetmarkt is één van de prikkels die effect gaan hebben;
5. *Er ontstaat een gezamenlijk belang in de gehele keten;*
Een circulaire ketensamenwerking binnen een UPV creëert gezamenlijke belangen en doelen waarbij het 100% sluiten van de keten centraal staat en alle schakels in de keten de volledige verantwoordelijkheid nemen.

Conclusie:

Sorteerders en recyclers van afvalstoffen vallend onder een UPV zien mogelijkheden tot het volledig sluiten van de keten en het voorkomen van verlies van waardevolle grondstoffen. Zij roepen dan ook op om het toepassen van recycklaat binnen UPV-ketens te verplichten.

